

Planurile operative ale Securității din 1989 spulberă teza „agenturilor”

În subordinea Cabinetelor 1 și 2 (III)

Al treilea document normativ al Securității care era în vigoare la finele anului 1989 ilustrează modul în care Securitatea s-a plasat, chiar și în momentele în care zilele regimului Ceaușescu erau numărate în România, de partea dictatorului.

Frica de manifeste, de studenți și de străini

„Veți acorda o atenție cu totul specială stăpînirii situației operative de securitate din întreprinderile și atelierele tipografice. Se va exercita un permanent și eficient control de securitate, prin măsuri specifice, asupra activităților desfășurate, asigurându-se prezența ofițerilor în aceste obiective și realizarea unei conclucrări strînse cu factorii de conducere”, se spunea în acest plan special de măsuri.

„Se va urmări cu toată exigența, în toate instituțiile și întreprinderile, modul în care se respectă normele ce reglementează regimul mașinilor și aparatelor de multiplicat, precum și indicația ca, în afara programului de lucru, acestea, ca și încăperile unde se află, să fie sigilate. La căminele studențești, în internate și căminele de nefamiliști, în cooperare cu conducerile institutelor de învățămînt, ale întreprinderilor, comitetele sindicale și organele de Miliție se vor lua măsuri pentru asigurarea unei ordini desăvîrșite.

Veți urmări să nu se permită cazarea altor persoane (cetățeni români sau străini) și veți asigura prevenirea oricăror încercări ca în aceste locuri să se inițieze sau să se desfășoare acțiuni de natură a afecta securitatea statului și climatul de ordine și siguranță civică.

Veți asigura cunoașterea activității tuturor străinilor prezenți pe raza de competență, intervenind operativ în toate situațiile în care aceștia desfășoară sau instigă la activități de natură să afecteze securitatea statului. În conclucrări cu organele locale, veți urmări să fie strict respectate programele stabilite pentru turiștii străini și să fie aplicate indicațiile date ca în perioada imediat următoare să se evite deplasarea lor în București. De asemenea, se va asigura un control activ asupra vizitatorilor la rude, inclusiv în mediul rural. O atenție specială se va acorda controlului informativ-operativ riguros asupra străinilor aflați la studii.

Măsuri deosebite vor fi asigurate în zona de graniță. În cadrul acțiunilor ce vor fi întreprinse pentru întărirea pazei frontierei de stat se

va acorda prioritate intensificării măsurilor informativ-operative și se va realiza o strînă conclucrare cu organele grănicerești, cu Miliția și grupele de sprijin.

De asemenea, se va asigura o cooperare permanentă cu organele PCTF și vamale, în vederea respectării întocmai a consemnelor de securitate, depistării elementelor suspecte și prevenirii introducerii în țară a unor înscrisuri sau materiale cu conținut necorespunzător, de armament, muniții, substanțe toxice, radioactive ori explozive sau a altor mijloace de acțiune terorist-diversioniste.

Potrivit dispozițiilor ce au fost date, începînd din ziua de 18 noiembrie 1989, ora 00.00, toate persoanele care intră ilegal în țară ori sînt predate de autoritățile statelor vecine vor fi duse la sediile unităților de grăniceri special stabilite pentru fiecare zonă, unde vor fi ținute sub pază miliară, în locuri anume destinate, în scopul cercetării lor. După efectuarea primelor cercetări de către organele de grăniceri potrivit competențelor, ancheta va fi reluată de către colective de ofițeri de Securitate, care vor fi constituite la fiecare Securitate județeană din zona de frontieră, cu sprijinul unităților centrale de profil. În cazurile deosebite, anchetele vor fi continuate la sediile Securităților județene.

În cadrul anchetelor de Securitate se va urmări prioritar să se stabilească motivele reale pentru care persoanele respective au fost predate ori au venit ilegal în țară, dacă în rîndul acestora se află elemente trimise cu sarcini informative sau de diversiune și alte aspecte care interesează securitatea statului. După clarificarea acestor probleme, persoanele în cauză vor fi predate organelor de Miliție și Procuratură, pentru a dispune măsuri potrivit competențelor ce le au. De asemenea, elementele respective vor fi date în lucru de către organele de Securitate pe linii de muncă, pînă la deplina elucidare a tuturor suspiciunilor”.

Nu s-a menționat, pînă astăzi, concret, nicio arestare a unui asemenea „agent” și întocmirea vreunui asemenea dosar de către Procuratura RSR, deși după 1989 s-a vorbit de mii de asemenea suspecti, de la transfugi pregătiți în „tabere paramilitare” din Ungaria și retrimiși cu misiune în România, la vestiții „turiști”, veniți în număr mare ca să „declanșeze” Revoluția. Dar, ca și în cazul „teroriștilor”, aceștia n-au putut fi arătați, pentru simplul fapt că

Ceaușeștii la munte (1976) însoțiți de tovarăși și copiii lor. În dreapta imaginii și în plan îndepărtat, doi ofițeri de securitate pe post de bodyguard

nu existau – erau simpli turiști, și chiar puțini. Restricțiile impuse făceau ca intrarea în România, în acele zile de final de an 1989, să fie o întreagă aventură: viza se acorda foarte greu, inclusiv pentru cetățenii „țării frățești” și străinii, odată intrați în țară, fie în grupuri, fie ca persoane particulare (cazuri foarte puține, de fapt, ceea ce se poate vedea la toate ambasadatele României Socialiste, prin numărul insignifiant de vize acordate atunci) erau atent urmăriți. Turiștii în grupuri organizate sau particulari nu se puteau abate de la traseul declarat la obținerea vizei și la intrarea în țară.

În Planul de măsuri, se arată că „șefii Securităților județene vor raporta zilnic situația operativă membrilor Biroului Executiv sau ai Consiliului de Conducere al Departamentului Securității Statului, iar problemele deosebite personal ministrului secretar de stat și șef al DSS [Iulian Vlad – n.n.]”. Niciun asemenea caz concret, „suspect”, nu a fost raportat în acele zile „sus”. Peste tot era liniște. O liniște asurzitoare.

Acțiunea Orient-89

Al treilea document normativ al Securității care era în vigoare la finele anului 1989 ilustrează modul în care Securitatea s-a plasat, chiar și în momentele în care zilele regimului Ceaușescu erau numărate în România, de partea dictatorului. „Acțiunea Orient-89” a fost un plan de măsuri care au fost întreprinse în decembrie 1989, pentru protecția dictatorului. Un plan care a eșuat. El demonstrează însă un fapt care nu mai poa-

Nicolae Ceaușescu sub umbrela Securității, coborînd dintr-un elicopter (1986)

Chiar și în timpul „vizitelor de lucru” în lanuri de cereale securiștii îl păzeau cu grijă pe dictator

te fi acum tăgăduit: Securitatea a încercat să-l apere pe Ceaușescu pînă în ultimul moment. Ea a fost redusă la tăcere numai de dimensiunile revoltei populare, pe care nu a fost în stare nici să o prevadă și nici să o contracareze. Politizarea ei excesivă o transformase într-o jucărie a dictatorului, gîndind ca el și atinsă de aceeași neputință.

Planul de măsuri pentru acțiunea ORIENT – 89 arăta: „În luna decembrie 1989 vor avea loc mai multe activități de importanță excepțională, cu participarea secretarului general al Partidului

Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU” (și erau înșiruite acestea, în plan intern, ca și întîlnirea de la Moscova a Tratatului de la Varșovia din 4 decembrie sau vizita în Republica Islamică Iran, în zilele de 18-20 decembrie).

Se prezentau apoi măsurile „pentru îndeplinirea ireproșabilă a misiunilor ce revin unităților Ministerului de Interne, în asigurarea desfășurării în condiții de deplină securitate și ordine a acestor acțiuni”.

Continuare în pagina 12